

I Powiatowy Przegląd Przyśpiewek Dyngusowych i Pieśni Wielkanocnych „Nie dajmy zagać tradycji”.

I Powiatowy Przegląd Przyśpiewek Dyngusowych i Pieśni Wielkanocnych

*Dyngus, dyngus
po dyngusie*

"Nie dajmy zaginać tradycji"

Eliminacje szkolne do 29 lutego 2016r
Eliminacje gminne do 22 marca 2016r
Eliminacje Powiatowe 7 kwietnia 2016 r.

Forma prezentacji:

Zespoły wokalne i wokально - instrumentalne – grupy od 4 do 6 osób

Grupy wiekowe:

- > szkoła podstawowa klasy IV – VI
- > gimnazjum

Zapraszamy

Organizatorem przeglądu jest Stowarzyszenie Kobiet Ziemi Kozienickiej,
Stowarzyszenie LGD „Puszcza Kozienicka”
oraz gminy Garbatka-Letnisko, Głowaczów, Gniewoszów,
Grabów nad Pilicą, Kozienice, Magnuszew i Sieciechów

Święta wielkanocne to wyjątkowy czas, w którym symboliczne obrzędy religijne, tradycja ludowa i świat przyrody splatają się w jedno. Chrześcijanie świętują zwycięstwo Jezusa nad śmiercią, przyroda budzi się do życia po zimie, zaś tradycje ludowe zarówno upamiętniają wydarzenia sprzed ponad 2000 lat, jak i podkreślają naturalne przemiany w przyrodzie.

W okresie Wielkanocnym w kulturze ludowej mamy wiele zwyczajów i obrzędów świeckich i kościelnych. W ostatnich latach również w Polsce idąc za przykładem innych krajów chcemy, choć częściowo przywrócić kulturę ludową do życia.

Społeczności lokalne organizują różnego rodzaju imprezy regionalne, konkursy, przeglądy, występy zespołów folklorystycznych i wystawy muzealne.

Zwyczajem, który niegdyś i obecnie w niektórych miejscowościach naszego Powiatu ubogaca życie ludzi w okresie Świąt Wielkanocnych jest chodzenie po DYNGUSIE. Dyngus to inaczej wykup. Chłopcy, obecnie i dziewczęta chodzą od domu do domu i w zamian za życzenia i śpiew domagali się wykupu w postaci pisanek, słodczy, pieniędzy. Początek tego zwyczaju sięga najprawdopodobniej dalekiej przeszłości, nie jest jasne pochodzenie tych słów. Śmigus - dyngus był jednym z najciekawszych i najbardziej bogatych w treści i formy zwyczajów wielkanocnych (tańce, muzyka, przyśpiewki, przebierańcy, itp.). Niestety w ostatnich latach w dużych miastach przekształcony został w brutalną i prostacką formę bitwy rozwydrzonych młodzieńców, których zdziczałe zabawy stały się udręką dla dziewcząt i ludzi dorosłych. Całe szczęście, że w naszym regionie pozostał w formie tradycyjnej.

Już wczesnym popołudniem w Wielką Niedzielę zaczyna się DYNGUSOWANIE. Najpierw zaczynają chodzić najmłodsi zwykle rozpoczynają z jednego końca wsi odwiedzając po kolei wszystkich mieszkańców i kończą na jego drugim krańcu. Zdarza się, że odwiedzają sąsiednie wioski. Starsza młodzież i dorośli zaczynają po zapadnięciu zmroku i chodzą do późnych godzin nocnych lub porannych. Zależy to od liczby gospodarzy przyjmujących grupy dyngusowe.

Zwykle zaczynają od pieśni religijnej tych starych sięgających średniowiecza

...
Chrystus zmartwychwstan jest,
Nam na przykład dan jest,
Iż mamy zmartwychpowstać,
Z Panem Bogiem królować.
Alleluja! Alleluja!

...
Wesoły nam dzień dziś nastał,
którego z nas każdy żądał.
Tego dnia Chrystus zmartwychwstał.
Alleluja, alleluja!

...
Przyszliśmy tu po dyngusie,
by zaśpiewać o Jezusie
O Jezusie i Maryi,
a żebyście w zdrowiu żyli
a po śmierci w niebie byli
Alleluja, Alleluja...

Zwykle jest to kilka zwrotek mówiących o męce i zmartwychwstaniu Chrystusa

W dalszej części przechodzą do przyśpiewek świeckich
Np.

„Dyngus, dyngus po dyngusie,
leży placek na obrusie,
matka kraje, i rozdaje,
gospodarzu dawaj jaje (święcone, malowane)
Alleluja, Alleluja...!

lub
Przez podwórko płynie woda
Tu dziewczyna jak jagoda... itd

A jak ktoś nie chce wyjść...
To śpiewają tak:•
Gospodarzu z siwą bródką,
poczęstuj nas dobrą wódką,
Jak nie wódką to arakiem,
gospodarzu nie bądź takim !
Alleluja, Alleluja... itd.

Urząd Gminy Sieciechów

Na okoliczność nieotrzymania dyngusa odwiedziano się inną żartobliwą przyśpiewką: np.

A w tej chałupie,
same goło dupce
sami, nic nie mają,
nikomu nie dają... itp.

Za otrzymane dary dziękują śpiewają np.:

Za ten dyngus dziękujemy,
szczęścia, zdrowia wam życzymy
Ażebyście w zdrowiu żyli
A po śmierci w niebie byli
Alleluja, Alleluja...

Prawie wszyscy przyjmują grupy dyngusowe obdarowując młodszych: jajkami, słodyczami, pieniędzmi, owocami, a dorosłych alkoholem.

Z roku na rok liczba gryp dyngusowych utrzymuje się na tym samym poziomie, ale poziom występów jest coraz niższy.

Dotyczy to głównie dzieci i młodzieży.

Celem przeglądu jest ukazanie tego, co w kulturze ludowej naszego regionu jest jeszcze żywe, co stanowi o jej bogactwie i co, niestety już zanika.

Zwracamy się do osób starszych, rodziców, dziadków, krewnych by pomogli młodym ludziom spisać

i nauczyć śpiewać przyśpiewek dyngusowych wykonywane kiedyś przez ich rodziców, dziadków

i pradziadków. Warto pomagać młodym ludziom poznawać tradycje i zwyczaje naszego regionu. Dzięki tym obrzędom Święta Wielkanocne są bardziej radosne.

W organizowanym konkursie przewidziane są trzy etapy: szkolny, gminny i powiatowy. Eliminacje Powiatowe odbędą się w Centrum Kultury w Magnuszewie.

Zapraszamy nauczycieli, biblioteki, świetlice, rodziców, lokalne organizacje, radnych gminnych i powiatowych i lokalnych sponsorów do włączenia się w organizację przeglądów szkolnych, gminnych i powiatowych. Przegląd ma być świętem lokalnej społeczności.

Organizatorem przeglądu jest Stowarzyszenie Kobiet Ziemi Kozienickiej, Stowarzyszenie LGD „Puszcza Kozienicka” oraz gminy Garbatka-Letnisko, Głowaczów, Gniewoszów, Grabów nad Pilicą, Kozienice, Magnuszew i Sieciechów.

Barbara Gontarek